

นายبيب คงลายทอง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)

พุทธศักราช ๒๕๖๓

นายبيب คงลายทอง เกิดวันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๖ ภูมิลำเนาอยู่ธนบุรี ปัจจุบันอายุ ๖๘ ปี ถือกำเนิดมาในครอบครัวศิลปินดนตรีไทย เป็นทายาทคนสุดท้ายของครูปี่คนสำคัญ ครูเทียบ คงลายทอง และคุณแม่สว่าง เริ่มการศึกษาที่โรงเรียนนาฏศิลป์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วัฒนธรรมดนตรี) จากมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๓๘ และได้รับปริญญาศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ดนตรีไทย) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๕๘

การได้เกิดและเติบโตในครอบครัวของครูเทียบ คงลายทองนั้น นับว่าเป็นโชคดีมหาศาล เนื่องด้วยครูเทียบเป็นผู้ที่ได้สืบทอดองค์ความรู้ทางดนตรีจากสำนักพระยาเสนาะดุริยางค์ (เข้ม สุนทรวาทิน) โดยเฉพาะเครื่องเป่าอย่างแตกฉาน และได้ถ่ายทอดความรู้ต่อมาให้บุตรโดยตรง นายبيب คงลายทองเริ่มต้นเรียนฆ้องวงใหญ่กับคุณครูสอนวงฆ้อง ฝึกฝนเรียนเป่าพาทย์เพิ่มเติมกับครูศรีศรี คงลายทอง ต่อเพลงโหมโรงเช้า โหมโรงเย็น เพลงช้าเพลงเร็ว หลังจากนั้นได้เรียนเป่าปี่กับครูเทียบ คงลายทอง และได้ฝึกเพิ่มเติมกับครูบุญช่วย โสวัตร จนมีความชำนาญ ต่อมาเมื่อเข้ารับราชการที่กรมศิลปากร ได้ศึกษาเพิ่มเติมจากหม่อมหลวงสุรภัสร์ สวัสดิกุล ครูทวี คงลายทอง ครูจิรัส อัจฉรงค์ และรับมอบโอนการไหว้ครูจากครูสิริชัยชาญ พักจำรูญ

นายبيبได้เชื่อว่าเป็นผู้ที่ฝีมือในการเป่าปี่เป่าขลุ่ยได้อย่างไพเราะ มีชั้นเชิงแพรวพราว เข้าใจ ในการถ่ายทอดอารมณ์เพลงที่ประณีต มีความมานะในการฝึกฝนอย่างยิ่ง จนสามารถบรรเลงบทเพลงสำหรับแสดงทักษะขั้นสูงของปี่และขลุ่ยโดยใช้กลวิธีในการควบคุมลม ลิ้น นิ้ว ที่เป็นเม็ดพรายต่าง ๆ ของสายเสนาะดุริยางค์ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เมื่อเข้าทำงานที่กรมศิลปากรจนถึงเกษียณอายุในตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มดุริยางค์ไทย สำนักการสังคีต ก็ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ทั้งงานราชการงานรัฐพิธี งานพระราชพิธี งานสนองเบื้องพระยุคลบาทสถาบันพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ อีกทั้งได้ทำ หน้าที่เป็นเสาหลักในการเผยแพร่วัฒนธรรมดนตรีไทยและ

ปฏิบัติงานรับใช้สังคมตลอดมา เป็นอาจารย์พิเศษ วิทยาการผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทยให้กับสถาบันการศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งทั่วประเทศ เป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูให้กับหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้ร่วมงานกับวงดนตรีสำคัญหลายวง อาทิ วงบ้านปลายเนิน วงดุริยประณีต วงจุฬาวาทิต วงฟองน้ำ วงวิหหวาน ฯลฯ เผยแพร่ดนตรีไทยไปในโลกกว้าง นอกจากนี้ ยังมีงานบันทึกเสียงสำคัญเผยแพร่ผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์ เอาไว้เป็นจำนวนมาก อาทิ เพลงนำรายการจดหมายเหตุกรุงศรี เพลงเดี่ยวชั้นสูงของปี่และขลุ่ย ฯลฯ ยังได้ชำระและประพันธ์ หนทางเพลงเดี่ยวปี่ เดี่ยวขลุ่ยที่สำคัญไว้หลายเพลง เช่น เพลงปี่ประกอบรำฉุยฉายทุกชุด เพลงแขกมอญ เพลงลมพัดชายเขา เพลงนารายณ์แปลงรูป เป็นต้น เป็นศิลปินต้นแบบให้กับเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ทั้งในด้านการบรรเลงและการประพद्यปฏิบัติตนที่ดีงามอยู่ในศีลธรรม อ่อนน้อมถ่อมตัว ทั้งรักษาคุณภาพของครูและศิลปิน ทำหน้าที่สืบสานต่อยอดองค์ความรู้ด้านดนตรีไทยโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ต่อสายตาสาธารณชน นับได้ว่านายป๊อ คงลายทอง เป็นบุคคลสำคัญอีกท่านหนึ่งที่เป็นผู้ประกอบคุณูปการอย่างยิ่งยวดแก่สังคมไทย

นายป๊อ คงลายทอง จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) พุทธศักราช ๒๕๖๓